

Projekta „*Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā*” (LIFE Ekosistēmu pakalpojumi)

Komunikācijas stratēģija

2014.-2018. gadam

Saturs

Projektā biežāk lietoto terminu skaidrojums	2
Projekta konteksts un problemātika	3
Projekta mērķi	5
Komunikācijas stratēģijas ieviešana un LIFE programmas komunikācijas prasības	6
Komunikācijas mērķi	10
Mērķauditorijas	11
Ieinteresēto pušu iesaistīšanas veidi	12
Kritēriji dalībai publiskos pasākumos dabā un/vai pilsētvidē	15
Vides izglītības aktivitātes	16
Vides izglītības pasākumi pilotteritorijās	17
Komunikācijas ziņojumi/vēstījumi	18
Komunikācijas kanāli	19
Komunikācijas aktivitāšu plāns un laika grafiks	20
Sadarbība	27
Stratēģijas ieviešanas novērtējums	28
Pielikums nr. 1 – Projekta īstenošanas vietas karte	30
Pielikums nr. 2 – Projekta preses relīzes paraugs	31
Pielikums nr. 3 – Projektā izmantojamie logotipi	34
Pielikums nr. 4 – Projekta pilotteritorijās identificētās galvenās ieinteresētās puses un to intereses	36
Pielikums nr. 5 – Papildinājumi Komunikācijas stratēģijā	39
Atsauču veidošana publiskajos materiālos	39
Publiskā komunikācija par Dabas dizaina parku Saulkrastos	40
Saulkrastu novada pašvaldības izmantojamais publicitātes logotips	41

Projektā biežāk lietoto terminu un saīsinājumu skaidrojums

Dabas kapitāls – naudas izteiksmē izteikts dabas resursu kopums, kuru var izmantot tautsaimniecībā un kas ietver arī ekosistēmu sniegtos produktus un pakalpojumus.

Ekosistēmas – dzīvo organismu un to dzīves vides kopums, kas mijiedarbojas un kopā veido vienotu sistēmu.

Ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskā novērtēšana – ekosistēmas vērtības aprēķināšana naudiskā/monētārā izteiksmē pēc noteiktas metodikas.

Ekosistēmu pakalpojumi – ekosistēmu nodrošinātie materiālie un nemateriālie ieguvumi, kas palīdz nodrošināt cilvēku dzīves apstākļus. Piemēram, ekosistēmu pakalpojumi ietver pārtikas produktu, ūdens nodrošināšanu, plūdu regulēšanas funkciju, augsnes erozijas un slimību uzliesmojumu mazināšanas funkciju, kā arī nemateriālās vērtības, piemēram, atpūtas nodrošināšanu dabas teritorijās.

- pakalpojumi, kā "ekoloģiskie procesi, kas nodrošina un apmierina cilvēka eksistences vajadzības" (Daily 1997)
- pakalpojumi, kā "labumi, ko cilvēki iegūst no dabas" (Costanza et al. 1997, MEA 2005);
- pakalpojumi, kā "ekoloģijas komponenti, kas nepastarpināti tiek izmantoti cilvēku labklājības nodrošināšanai" (Boyd and Bandhaf 2007; Fisher et al. 2008)

Ilgspējīga izmantošana - dabas resursu izmantošana, atbalstot ilgtermiņa ekoloģisko līdzsvaru.

Saīsinājumu skaidrojums

Agenda Baltic 21 – Baltijas jūras valstu padome

ANO – Apvienoto Nāciju organizācija

DAP – Dabas aizsardzības pārvalde

DIC – Dabas izglītības centri

ES – Eiropas Savienība

HELCOM – Baltijas jūras vides aizsardzības komisija

NATURA2000 – Eiropas Savienības aizsargājamo dabas teritoriju tīkls

NVO- Nevalstiskā organizācija

LU – Latvijas Universitāte

LU ĢZZF – Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un zemeszinātņu fakultāte

LU Biofak – Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultāte

LVAF - Latvijas vides aizsardzības fonds

Via – Vidzemes augstskola

VASAB – Baltijas jūras apkārtnes vīzijas un stratēģijas

Projekta konteksts un problemātika

Piekrastes ekosistēmas nodrošina plašu pakalpojumu klāstu, kas veicina cilvēku labklājību – ar to saprot ir visus tos labumus, resursus un procesus, ko cilvēcei un sabiedrībai nodrošina daba, piemēram, nodrošinājuma pakalpojumi (pārtika un ūdens), regulējošie pakalpojumi (plūdu, piesārņojuma, slimību kontrole), kultūras pakalpojumi (ainavas, fiziskās un garīgās rekreācijas pakalpojumi), atbalsta pakalpojumi (barības vielu cirkulācijas nodrošināšana, veselīgas vides apstākļu nodrošināšana). Mūsdienās tiek lēsts, ka liela daļa ar bioloģisko daudzveidību saistīti ekosistēmu pakalpojumi tiek izmantoti līdz degradācijas pakāpei, un šis kaitējums ir radies cilvēka darbības rezultātā, un īpaši jutīgi ir tieši piekrastes reģioni.

Vides aizsardzības un apsaimniekošanas politikai attīstoties Eiropas Savienībā, pieaug nepieciešamība pēc vides ekosistēmu ekonomiskās novērtēšanas. Latvijā šāda prakse vēl nav ieviesta, lai gan, citur pasaulē: Lielbritānijā, Nīderlandē, Vācijā, Skandināvijas valstīs, Portugālē un ASV u.c. ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu ekonomiskais novērtējums ir vispārpieņemta prakse un uz tā pamatiem notiek lēmumu pieņemšanu gan pašvaldību, gan valsts līmenī.

Latvijā ekosistēmu nozīme tiek vērtēta, galvenokārt, no bioloģiskās daudzveidības viedokļa un aizsardzības statuss tiek galvenokārt piemērots teritorijām ar augstu bioloģisko vērtību. Tomēr ekosistēmas ar mazāku bioloģisko vērtību nereti nodrošina citas ļoti svarīgas funkcijas, kas nozīmīgas cilvēku labklājībai, veselībai un estētikai. Lemjot par vienas vai citas ekosistēmas saimniecisku izmantošanu, netiek vērtēta tā faktiskā vērtība un netiek apskatīti citi, alternatīvi risinājumi. Tā rezultātā ekosistēmas tiek degradētas vai iznīcinātas, neapreķinot šo ekosistēmu vērtību monetārā izteiksmē, kas savukārt, var novest pie situācijas, kad ir nepieciešams ieguldīt vairāk līdzekļus, lai nodrošinātu to pašu funkciju veikšanu, ko nodrošināja dabiskā ekosistēma.

Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu ekonomiskais novērtējums novērstu ar dabas kapitālu saistītos riskus un draudus konkrētā teritorijā – invazīvo sugu izplatīšanos, vides piesārņojumu un klimata izmaiņas, kā arī dabas resursu neilgtspējīgu patēriņu. Balstoties uz ekosistēmu ekonomisko novērtējumu ir iespējams izvirzīt ilgtermiņa prasības attiecībā uz resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, izvērtējot, kurām ekosistēmām ir vajadzīga aizsardzība, kurām – aktīva apsaimniekošana, bet kuras prasa dzīvotņu atjaunošanu.

Projekta ietvaros plānots veikt noteiktu piekrastes ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu ekonomisko novērtējumu izvēlētajās pilotteritorijās Saulkrastos un Jaunķemeros (pielikums nr.1).

Īstenojot ekosistēmu un to pakalpojumu novērtēšanu, tiks izstrādāta inovatīva, Latvijas situācijai pielāgota metodika, kas ļaus sabalansēt teritorijas ekonomiskās, sociālās un vides intereses un

pieņemt uz ekonomiskiem aprēķiniem balstītus lēmumus, novēršot situāciju, ka konkrētajā teritorijā notiek neefektīva un reģionam zaudējumus nesoša darbība un resursu izmantošana.

Projekta rezultātus, balstoties uz iegūtajiem ekosistēmu novērtējuma datiem, plānots integrēt Saulkrastu pašvaldības teritorijas attīstības plānā, kā arī Ķemeru nacionālā parka dabas aizsardzības plānā. Projekta ietvaros arīdžan tiks izstrādātas vispārīgas rekomendācijas, kas palīdzēs integrēt ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma metodiku Latvijas piekrastes pašvaldību lēmumu pieņemšanā un telpiskās plānošanas procesos.

Ļoti būtiska nozīme projektā tiks pievērsta sabiedrības (valsts iestāžu, lēmumu pieņēmēju, kā arī Saulkrastu, Jaunķemeru vietējo iedzīvotāju un mediju) informēšanai un vides apziņas veidošanai par ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma nozīmi un pielietošanas iespējām, lai palielinātu reģiona kopējo labklājību.

Projektā izstrādātā komunikācijas stratēģija palīdzēs kvalitatīvi īstenot projektā paredzētās sabiedrības informēšanas aktivitātes.

Projekta mērķi

Galvenais projekta mērķis ir veicināt ekosistēmu un to pakalpojumu ekonomiskā novērtējuma ieviešanu un uz tā balstītu ilgtspējīgu lēmumu pieņemšanu Latvijas politikas un plānošanas dokumentos.

Apakšmērķi:

1. Pielāgot starptautisko pieredzi un praksi ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskās novērtēšanas jomā Latvijas situācijai un apstākļiem, izstrādājot skaidru un visaptverošu ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma metodiku.
2. Veikt izstrādātās ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma metodikas aprobēšanu divās izvēlētajās pilotteritorijās.
3. Aktualizēt Ķemeru nacionālā parka dabas aizsardzības plānu un Saulkrastu novada pašvaldības teritorijas attīstības plānu, un ierosināt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju paplašināšanu, balstoties uz projektā izstrādātās ekosistēmu pakalpojumu metodikas ekonomiskā novērtējuma rezultātiem.
4. Izstrādāt uz ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanas metodikas balstītas rekomendācijas pašvaldību lēmumu pieņemšanā un telpiskās plānošanas procesos iesaistītajām institūcijām, kas balstītas uz pastāvošo ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma metožu inovatīvu integrāciju.
5. Ar komunikācijas aktivitāšu palīdzību popularizēt projektā izstrādāto ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma metodiku, informējot par ilgtermiņa ieguvumiem no videi draudzīgas un ekonomiski un sociāli atbildīgas lēmumu pieņemšanas, lai palielinātu konkrētā reģiona kopējo labklājību.

Komunikācijas stratēģijas ieviešana

un LIFE programmas komunikācijas prasības

Komunikācijas stratēģija ir projekta „*Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā*” komunikācijas īstenošanas pamatdokuments. Pie komunikācijas stratēģijas aktivitāšu plānošanas un ieviešanas ikdienā strādā projekta sabiedrisko attiecību speciālists, kuram atbalstu sniedz Komunikācijas darba grupas pārstāvji. Komunikācijas darba grupa izveidota, uzsākot projekta aktivitātes, tās darbu vada projekta sabiedrisko attiecību speciālists un tajā darbojas pa vienam pārstāvim no katras partnerorganizācijas – Dabas aizsardzības pārvaldes, biedrības „Baltijas krasti” un Saulkrastu novada pašvaldības.

Ikdienā, īstenojot projekta komunikācijas aktivitātes, partnerorganizāciju pārstāvji iesaistās savas kompetences ietvaros un sniedz projekta sabiedrisko attiecību speciālistam nepieciešamo informāciju publicitātes aktivitāšu īstenošanai.

Jebkāda veida publiskās komunikācijas aktivitātes (t.sk. dalību publiskos pasākumos, prezentācijas par projektu, interviju sniegšanu medijos) projekta partneri iepriekš saskaņo ar projekta sabiedrisko attiecību speciālistu. Visu ar projekta publicitāti saistīto jautājumu gala risinājumu, arī strīdus gadījumā, pieņem projekta vadošais partneris.

Lai informētu Eiropas Komisiju un vienlaikus izmantotu LIFE programmas piedāvātās projekta popularizēšanas iespējas, informācija par projekta nozīmīgākajiem semināriem un pasākumiem laicīgi (3 nedēļas iepriekš) un projekta būtiskākās ziņas tiks nosūtītas LIFE programmas ārējai komunikācijas komandai (External Communications team) uz e-pastu life-comm@nemo.eu.

Projekta iekšējā komunikācija

Projekta iekšējā komunikācija norisinās ar e-pastu, telefona un skype palīdzību. Regulāri tiek rīkotas projekta menedžmenta, darba un komunikācijas grupas sanāksmes, lai apspriestu dienaskārtībā esošo jautājumu virzību un risinātu ar projekta ieviešanu saistītos jautājumus.

Projekta mājas lapas administrēšanas tiesības ir projekta sabiedrisko attiecību speciālistam. Mājas lapas papildināšanas gadījumā partneri informāciju ievietošanai nodod šim speciālistam.

Projekta vajadzībām tiek izmantota datu uzglabāšanas sistēma Dabas aizsardzības pārvaldes iekšējā serverī, izveidojot dažādu projekta dokumentu un noderīgu materiālu glabātuvī ar pieeju un apmaiņas iespējām visiem projekta darbiniekiem. Tāpat visiem projekta darbiniekiem ir izveidots internetā pieejams darba laika un aktivitāšu plānotājs.

Gadījumos, kad ar projekta ieviešanu saistītu jautājumu risināšanā jāiesaista Eiropas Komisija vai projekta uzraudzības iestāde (NEEMO EEIG), partnerorganizācijas informē projekta vadošo partneri, kurš tālāk komunicē ar atbildīgo institūciju.

Projekta ārējā komunikācija

Projekta komunikācijā ar sabiedrību tiek lietots gan projekta pilnais nosaukums - „*Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā*”, gan tā latviskotais akronīms „*LIFE Ekosistēmu pakalpojumi*”.

Projekta komunikācijas aktivitātes ikdienā tiks ieviestas, ievērojot LIFE programmas komunikācijas prasības (skatīt 8.lpp), kā arī izmantojot projektā izstrādāto vizuālo identitāti – projekta logotipu un logotipā ietvertās krāsas (3.pielikums). Visos projekta publicitātes materiālos tiks lietots LIFE programmas logotips, un ja iespējams, projekta īstenotāju logotipi – Dabas aizsardzības pārvaldes, biedrības „Baltijas krasti” un Saulkrastu novada pašvaldības logo, kā arī līdzfinansējuma nodrošinātāja – LVAF logo (3.pielikums). Lietojot LVAF logo, tiks ievērotas LVAF logo publicitātes prasības – palielinot vai samazinot logo, tiks saglabātas tā proporcijas un samazinot logo, tiks ievērots mazākais iespējamais logo kvadrāta malas garums – 12 mm.

Projekta publicitātes materiālos tiks izmantots projektu prezentējošais logotips (3.pielikums). Logotipa viena vai otra versija (ar un bez paraksta „LIFE projekts” izmantojama pēc vajadzības. Angliskajos materiālos tiks izmantota logo angliskā versija.

Projekta publicitātes materiālos tiks sniegta atsauce uz ES LIFE+ programmas un partneru finansiālo ieguldījumu esošajā projektā. Projekta atpazīstamības veicināšanai, izgatavots izvelkams stends (roll-up 85x200 cm) un izstrādāts PowerPoint prezentācijas *template*s lietošanai projekta publiskajos pasākumos.

Projekta vienotais stils (logotips, krāsas) tiek lietots projekta pārstāvju vizītkaršu, sniegto prezentāciju un citu ar projektu saistītu materiālu noformējumā.

Viens no galvenajiem projekta komunikācijas izaicinājumiem ir pārliecināt plašo projekta mērķauditoriju par ekosistēmu pakalpojumu vērtību un būtiskumu, jo ekosistēmu pakalpojumu jomas valoda ir bagāta ar žargonismiem, un blīvi piesātināta ar dažādiem zinātniskiem, finanšu un regulatīviem terminiem. Tāpēc izstrādājot projekta publicitātes/informatīvos materiālus tie tiek pielāgoti mērķauditorijām. Uzsvars tiek likts uz maksimāli vienkāršas un saprotamas vai populārzinātniskas valodas lietošanu.

Projekta aktivitātes publiskajā telpā medijiem atspoguļo sabiedrisko attiecību speciālists un vajadzības gadījumā kā runas personas – arī projekta vadītājs, biedrības „Baltijas krasti” un Saulkrastu novada pašvaldības projekta pārstāvji.

LIFE programmas komunikācijas prasības

13. pants - Komunikatīvās darbības, Savienības atbalsta publiskošana un audiovizuālie materiāli.

13.1 Koordinējošais saņēmējs un saistītie saņēmēji publisko projektu un tā rezultātus, allaž pieminot saņemto Savienības atbalstu. Sīkas ziņas par šo pasākumu iekļauj katrā darbības pārskatā.

13.2 Koordinējošais saņēmējs un saistītie saņēmēji apliecina Savienības sniegto atbalstu visos projekta gaitā sagatavotajos dokumentos un [informācijas] līdzekļos, izmantojot Komisijas nodrošināto logotipu. Audiovizuālo materiālu sākuma un/vai beigu titros iekļauj skaidru un salasāmu norādi uz LIFE finansiālo atbalstu (piemēram, „Materiāls tapis ar Eiropas Savienības LIFE finanšu instrumenta atbalstu”).

13.3 LIFE logotipu nevar uzskatīt par oficiāli apstiprinātu kvalitātes zīmi vai ekomarķējumu. To var izmantot tikai izplatīšanas pasākumos.

13.4 Koordinējošais saņēmējs izveido projekta tīmekļa vietni vai izmanto esošu tīmekļa vietni informācijas izplatīšanai par projekta pasākumiem, gaitu un rezultātiem. Ziņojumos norāda adresi tīmekļa vietnei, kurā galvenie projekta rezultāti ir pieejami sabiedrībai. Šī tīmekļa vietne ir pieejama tiešsaistē ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc projekta sākuma, tā tiek regulāri atjaunināta un tiek saglabāta vismaz piecus gadus pēc projekta beigām.

13.5 Vietās, kur projekts tiek īstenots, sabiedrībai pieejamos un labi pārskatāmos punktos koordinējošais saņēmējs un saistītie saņēmēji ierīko un uztur informācijas standus ar projekta aprakstu. Uz tiem vienmēr tiek izvietots LIFE logotips.

13.6 Attiecībā uz „LIFE+ daba” projektiem 13. panta 2. punktā un 5. punktā minētie pienākumi attiecas arī uz Natura 2000 logotipu. Informācijas standos jāraksturo projekta nozīme Natura 2000 tīkla veidošanā.

13.7 Īss projekta apraksts, tostarp koordinējošā saņēmēja nosaukums un kontaktinformācija, tiek ievietots LIFE tīmekļa vietnē, darot to pieejamu plašai sabiedrībai.

13.8 Uz visām ilglietojuma precēm, kas iegūtas, īstenojot projektu, tiek izvietots LIFE logotips, ja vien Komisija nav norādījusi citādi.

13.9 Projektā iekļauj obligātus pasākumus sakaru dibināšanai. Tie ietver apmeklējumus, tikšanās, informācijas apmaiņu un/vai citas līdzīgas sakaru dibināšanas darbības ar atbilstošu skaitu citu attiecīgu (nepabeigtu vai pabeigtu) LIFE projektu, ja koordinējošais saņēmējs pienācīgi pamatotu iemeslu dēļ šīs darbības nav atzinis par nepiemērotām Var rīkot arī līdzīgus apmaiņas pasākumus ar citiem projektiem, kas nav saistīti ar LIFE, un/vai piedalīties ar projekta mērķiem saistītās informācijas platformās (tostarp pamatotos gadījumos starptautiskā mērogā). Šo sakaru veidošanas darbību mērķis ir nodrošināt efektīvu zinātnības un pieredzes tālāk nodošanu, lai veicinātu atkārtotu izmantošanu

līdzīgos apstākļos.

13.10 Neatkarīgi no 19. panta noteikuma, Komisijai pēc saviem ieskatiem ir tiesības jebkurā formā un jebkurā [plašsaziņas] līdzeklī, tostarp internetā, publicēt visu ar projektu saistīto informāciju vai projektā radīto informāciju. Koordinējošais saņēmējs un visi saistītie saņēmēji piešķir Komisijai neekskluzīvas tiesības reproducēt, vajadzības gadījumā dublēt, izplatīt vai izmantot jebkurus projektā radītos audiovizuālos dokumentus pilnīgi vai daļēji, bez ierobežojumiem laikā nekomerciālos nolūkos, tostarp sabiedrisko pasākumu norises laikā. Tomēr Komisiju neuzskata par „kopražotāju”. Komisija patur tiesības izmantot visos 12. pantā minētajos ziņojumos iesniegtos fotoattēlus, lai ilustrētu tās radītos informatīvos materiālus. Komisija apņemas norādīt attiecīgo projekta atsauces numuru. (LIFE programmas kopīgie noteikumi 2013, 10.lpp

http://ec.europa.eu/environment/life/toolkit/pmtools/lifeplus/documents/commonprov_13_lv.pdf)

Komunikācijas mērķi

Galvenais komunikācijas mērķis: uzlabot mērķauditoriju zināšanu bāzi par ekosistēmu pakalpojumiem un to vērtību Latvijā, kā arī veicināt šo zināšanu integrēšanos Latvijas plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesos, ilgtspējīgai ekosistēmu pārvaldībai.

Apakšmērķi:

- Identificēt ekosistēmu pakalpojumu lietotājus, iesaistītās puses un veicināt partnerību un citus stimulējošus mehānismus, lai saglabātu un atjaunotu ekosistēmas un to sniegtos pakalpojumus.
- Izcelt ekosistēmu pakalpojumu vērtību un to ekonomiskā novērtējuma svarīgumu valsts iestāžu, korporāciju/apvienību un vietējo komūnu vidū.
- Komunicēt zināšanas par ekosistēmu pakalpojumiem un projektā izstrādāto metodiku, rekomendācijām lēmumu pieņēmēju vidū visos līmeņos un sabiedrībai kopumā, tādējādi veidojot lokālo un politisko atbalstu un pārliecinot mērķauditorijas, ka ieguvumi no ekosistēmu aizsardzības, atjaunošanas un ilgtspējīgas izmantošanas parasti atsver visas izmaksas.
- Veicināt „zaļās uzņēmējdarbības” klāstera izveidi, tādējādi sekmējot arī projekta rezultātu ilgtspējību.

Projekta komunikācijas stratēģija tiek mērķēta uz:

- lēmumu pieņēmēju līdzdalību, lai informētu un iepazīstinātu viņus ar ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma metodiku un tās priekšrocībām, kā arī, lai izceltu iespējas ieviest win-win scenārijus;
- privāto sektoru – lai iesaistītu, veidotu un nostiprinātu partnerību ar uzņēmējiem un izveidotu jaunas pieejas atbildīgas uzņēmējdarbības īstenošanai;
- ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma instrumentu un zināšanu integrēšanu politikas veidošanā, plānošanā un normatīvajā regulējumā;
- kopējo sabiedrības iesaistīšanu un informēšanu.

Galvenie sasniedzamie rezultāti, ietekmes, kas sagaidāmas:

- Sabiedrības zināšanu pieaugums un vides apziņas uzlabošanās.
- Pozitīva attieksme pret projektu un tā aktivitātēm.
- Ietekme uz reģionālo politiku (regulējumiem, plānošanas dokumentiem).

Mērķauditorijas

Galvenās projekta mērķauditorijas – sarindotas prioritārā secībā (sākumā norādītas būtiskākās mērķauditorijas).

1. Piekrastes pašvaldību teritoriju plānotāji un lēmumu pieņēmēji.

Mērķis ir projekta aktivitātēs iesaistīt visu Latvijas piekrastes pašvaldību pārstāvjus, tostarp teritoriju plānotājus. Mērķa indikators – 32 pārstāvji (kopumā Latvijā ir 16 piekrastes pašvaldību – pa 2 pārstāvjiem no katras).

2. Piekrastes uzņēmēji. Mērķis ir projekta aktivitātēs iesaistīt pārstāvjus no Latvijas piekrastes teritoriju uzņēmējdarbības aprindām, kā arī no piekrastes pašvaldību uzņēmējdarbības organizācijām. Galvenokārt plānots iesaistīt piekrastes teritoriju pastāvīgos, nevis sezonālos uzņēmējus. Mērķa indikators – 50 pārstāvji.

3. Piekrastes vietējie iedzīvotāji. Mērķis ir projekta aktivitātēs iesaistīt galvenokārt piekrastes teritoriju pastāvīgos, nevis sezonālos iedzīvotājus. Mērķa indikators – 150 pārstāvji.

4. Valsts iestādes/organizācijas. Mērķa indikators – 15 organizācijas.

5. Pētniecības/izglītības organizācijas. Mērķa indikators – 15 organizācijas.

6. Nevalstiskās organizācijas. Mērķa indikators – 15 organizācijas.

7. Studenti/tūristi. Mērķa indikators – 150 pārstāvji.

8. Kompetentie Eiropas Komisijas pārstāvji/citas starptautiskas organizācijas. Mērķa indikators – 5 pārstāvji.

Svarīgi piebilst, ka projektu uzsākot komunikācijas aktivitātes pastiprināti būs vērstas uz mērķauditorijām, kas saistītas ar projekta pilotteritorijām Jaunķemeros (Jūrmala) un Saulkrastos (pielikums nr.1). Savukārt, projekta noslēguma fāzē, kad būs pabeigts darbs pie metodikas izstrādes, apkopotī rezultāti piekrastes ekosistēmu novērtējumam pilotteritorijās un sagatavotas rekomendācijas, komunikācijas aktivitātes tiks izvērstas plašākā mērogā - aptverot mērķauditorijas arī ārpus projekta ieviešanas teritorijām.

ieinteresēto pušu iesaistīšanas veidi

Lai nodrošinātu kvalitatīvāku projekta īstenošanu, jānodrošina visu ieinteresēto pušu (*stakeholders*¹), iesaiste. Ieinteresēto pušu iesaiste projekta īstenošanas procesā nodrošina veiksmīgu ieinteresēto pušu aktivitāti, informēšanu un vispārēju apmierinātību ar pieņemtajiem lēmumiem.

Iesaistot ieinteresētās puses projekta īstenošanas procesā, veidojas neformālas partnerattiecības – ieinteresētās puses kļūst par projekta līdzautoru un jūt līdzatbildības sajūtu. Veidojas pozitīva attieksme no projekta sākuma, kas rezultējas apmierinātībā ar iznākumu. Tādējādi sabiedrība kļūst līdzatbildīga, realizējas partnerības vīzija un tiek pārvarēta savstarpējās neuzticības barjera – piepildot atklātības un savstarpējās uzticēšanās principu - veidojas savstarpēji izdevīgs, mērķorientēts, rezultatīvs dialogs.

Veicinot padziļinātu ieinteresēto pušu iesaistes procesu, jāveicina katras lokālās darba grupas tieša/ netieša informācijas nodošana sev tuvākajai sabiedrībai un apkaimē. Vairāku līmeņu iesaistes sistēmas izveide nodrošina, regulāru, kvalitatīvu un visaptverošu ieinteresēto pušu informētību un līdzdalību visos projekta īstenošanas procesa posmos, nodrošina vienlīdzības principa ievērošanu starp dažādām grupām un sniedz iespēju ikvienam izteikt savu viedokli.

Efektīvas komunikācijas priekšnosacījums ir panākt projekta ieinteresēto pušu līdzdalību katrā no plānotajām projekta stadijām. Ieinteresēto pušu iesaiste projekta īstenošanas procesā nodrošina veiksmīgu ieinteresēto pušu aktivitāti, informēšanu un vispārēju apmierinātību ar pieņemtajiem lēmumiem, tādējādi veicinot veiksmīgu un izvirzītajiem mērķiem atbilstošu projekta īstenošanu. Lai to sekmīgi īstenotu, tiks pielietoti katrai ieinteresētajai pusei atbilstošākie komunikācijas mehānismi un kanāli.

Sākotnēji ieinteresētās puses (skatīt 4.pielikumu) ir būtiski iepazīstināt ar ekosistēmu pakalpojumu un to ekonomiskās novērtēšanas pieeju, kā arī ieinteresēt par projekta ietvaros izstrādātās metodikas pielietošanas iespējām.

Lai to veiksmīgi īstenotu, kā galvenais komunikācijas veids ar šo iesaistīto pušu pārstāvjiem projekta ietvaros plānots tiešais kontakts – iesaistot šīs grupas pārstāvjus darba grupās, semināros un diskusijās, radot iespēju dalībniekiem dalīties ar zināšanām un idejām, kas saistīti ar projekta tematiku. Šo grupu pārstāvju dalība projekta ietvaros ir būtiska, aptverot plašu iesaistīto personu pieredzi, zināšanas, intereses un vajadzības. Organizējot darba grupas, seminārus un diskusijas plānots izmantot tāda veida metodes kā „prāta vētra”, fokusgrupu intervijas u.c. ieinteresētību un līdzdalību veicinošus mehānismus.

¹ **Stakeholder (ieinteresētās puses)** - a person or group that has an investment, share, or interest in something, as a business or industry. (<http://dictionary.reference.com/browse/stakeholder>)

Līdzīgi mērķi, uzdevumi un mehānismi paredzēti citu pašvaldību, ekspertu un NVO pārstāvju iesaistīšanai, ko plānots īstenot, izmantojot tiešo kontaktu – primāri organizējot individuālas tikšanās, kā arī veidojot darba grupas, kurās tiks apspriesti gan ar projektu saistītie aktuālie jautājumi, gan projekta attīstība. Veidojot sadarbību ar pašvaldību pārstāvjiem, īpaši tiks akcentēts darbs ar 16 piekrastes pašvaldībām un to teritorijas plānotājiem. Šo iesaistīto pušu viena no sagaidāmajām darbībām ir atbalsta sniegšana projekta ietvaros izstrādājamās ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskās novērtēšanas metodikas pielietošanas ikdienas darbu procesos, ko varētu sekmīgi organizēt ar tiešo kontaktu palīdzību, kā arī attālināti, nodrošinot ar aktuālu informāciju. To plānots īstenot, izmantojot mājaslapas iespējas, piemēram, atainojot mājas lapā projekta saturisko progresu, kā arī ievietojot projekta materiālus un nodrošināt to lejupielādes iespēju.

Sadarbībā ar pašvaldību pārstāvjiem un iesaistītajiem ekspertiem uzņēmēju vidū tiks ierosināta ekonomiskā klāstera izveide, kura pamatā būs „zaļās uzņēmējdarbības” principi. Šāda klāstera izveide tiks rosināta, veidojot sadarbību ar novados jau aktuālām aktīvām iniciatīvām uzņēmējdarbības jomā.

Līdzdalības veicināšanai gan sākotnēji, gan tuvāko ieinteresēto pārstāvji tiks individuāli aicināti piedalīties un sniegt prezentācijas konferencē un semināros projekta attīstība dinamikas un sasniegto mērķu demonstrēšanai.

Tuvākie ieinteresētie (skatīt 4.pielikumu)

Novadu pastāvīgo un sezonālo iedzīvotāju iesaistīšanai tiks izmantoti galvenokārt informatīvi un izglītojoši paņēmieni izpratnes veicināšanai par projekta tematiku, kā arī vispārējai vides apziņas līmeņa celšanai.

Šādi pasākumi ietvers informatīvo rakstu, interviju, “veiksmes stāstu” publicēšanu interneta vietnēs un preses izdevumos, īpaši akcentējot vietējo – Saulkrastu un Jūrmalas – mediju nozīmi lokālās sabiedrības uzrunāšanai un ieinteresēšanai. Kā nākamais iesaistīšanas mehānisms ir paredzēts sabiedrisku un tematisku pasākumu organizēšana (semināri, talkas), kuru laikā papildus informācijas izplatīšanai un vides izglītībai tiks identificēti aktīvākie un ieinteresētākie grupas pārstāvji, kuru padziļināta ieinteresēšana potenciāli veicinās visas grupas līdzdalības līmeni.

Citi informatīvi izglītojošie mehānismi paredz sadarbību ar medijiem, ko plānots realizēt, aptverot gan audiālos, gan vizuālos, gan audiovizuālos plašsaziņu līdzekļus, lai pēc iespējas plašāk un regulārāk spētu atspoguļot projekta aktivitātes.

Projekta ietvaros tiks izveidotas 3 ekosistēmu pakalpojumu īsfilmas, ar kuru palīdzību būs iespējams viegli uztveramā veidā pasniegt komplicētu un ietilpīgu informācijas daudzumu. Izvēlētais komunikācijas kanāls ļauj piesaistīt plašu interesentu loku, kas ir ne tikai novada iedzīvotāji, bet visas Latvijas iedzīvotāji.

Lai iesaistītu gados jaunāku mērķauditoriju (T.A. Pempek, Y. A. Yermolayeva, S.L. Calvert, College students' social networking experiences on Facebook, 2009) komunikācija tiešā veidā tiks organizēta izmantojot sociālo tīklu Twitter un Facebook kontus, ne tikai aktualizējot informāciju tajos, bet arī iegūstot atgriezenisko saiti no sabiedrības pārstāvjiem un veidojot sava veida digitālo diskusiju. Minētajos sociālajos kontos, ievietojot informāciju par projekta norisi un saiti uz projekta mājaslapu mērķauditorija tiks novirzīta uz projekta mājaslapu, kurā būs pieejama izvērstā aktuālā informācija.

Novada iedzīvotājus un arī tūristus plānots iesaistīt ar dažāda veida pasākumu palīdzību, piemēram, talkām, kā arī atraktīvi izglītojošiem pasākumiem.

Nevalstiskās organizācijas un individuālus ekspertus projekta ietvaros plānots iesaistīt izmantojot individuālo pieeju – organizējot tikšanās, kuru laikā tiktu pārrunātas potenciālās atbalsta iespējas, apspriesti aktuālie ar projektu saistītie jautājumi, projekta attīstības dinamika un turpmākie projekta attīstības virzieni. Nevalstisko organizāciju pārstāvji tiks aicināti ar ziņojumiem piedalīties semināros, kā arī darba grupās un diskusijās.

Projekta ietvaros tiks veidota divu veidu sadarbība ar universitātēm: (1) tiks veidoti izglītojoši pasākumi universitāšu studentiem, kā arī vietējo skolu skolēniem, piemēram, iesaistot tos izpētes darbos par projekta tēmām, piedaloties ar tēmām vidusskolēnu "projektu nedēļās", u.c., tādējādi sekmējot projekta tematikas popularizēšanu. (2) Projekta noslēguma posmā, veidojot sadarbību ar universitāšu ekspertiem, tiks piedāvāts iekļaut projekta ietvaros izstrādāto metodoloģiju studiju programmu ietvaros.

Ārējie ieinteresētie

Plānots, ka šī mērķauditorija, piemēram, starptautisko organizāciju pārstāvji, apmeklēs projektā organizētos seminārus un konferenci, tādēļ būtisks uzsvars projekta ietvaros tiks likts uz savlaicīgas un aktuālas informācijas pieejamību un izplatīšanu. Tomēr, atsevišķu projekta mērķu sasniegšanai, šo iesaistīto pušu pārstāvju informētība, līdzdalība un iesaiste ir būtiska, tādēļ ar tiem tiks organizēta individuāla komunikācija, lai panāktu sadarbību pārstāvošās organizācijas vai iestādes un attiecīgās jomas ekspertu līmenī.

Kritēriji dalībai publiskos pasākumos dabā un/vai pilsētvidē

Projekta „LIFE Ekosistēmu pakalpojumi” dalība ikvienā publiskajā pasākumā tiek izvērtēta atkarībā no tā, vai izpildās tālāk uzskaitītie kritēriji.

- Pasākuma koncepts nav pretrunā ar projekta tematiku un sasniedzamo mērķi vai palīdz realizēt konkrētas projekta pieteikumā minētās aktivitātes.
- Pasākumam ir nekomerciāls mērķis un ieeja pasākumā, kā arī lielākā daļa pasākuma aktivitāšu pasākuma dalībniekiem pieejama par brīvu.
- Projekta dalība ar savām aktivitātēm pasākumā ir par brīvu (par to netiek prasīta samaksa).
- Pasākums vai kādas tā aktivitātes saistās ar vides vai dabas tematiku, un pasākums ļauj realizēt vides izglītības aktivitātes un popularizēt ekosistēmu pakalpojumus tā, ka projekta komandas izpildījums organiski iekļaujas pasākuma kopējā programmā.
- Pasākuma ietvaros sasniedzama kāda vai vairākas no projektā definētajām mērķauditorijām.
- Pasākums notiek projekta pilotteritorijas iekšienē vai tiešā pilotteritorijas tuvumā un/vai pilotteritorijas pašvaldības teritorijā.
- Pasākums nepieņem un nepropagandē videi/dabai nedraudzīgu rīcību, veselībai kaitīgu rīcību.
- Lai nodrošinātu plašāku projekta pārstāvniecību, vēlam, ka pasākumā piedalās ne mazāk kā divi projekta partneru pārstāvji (pa vienam pārstāvim no katra partnera puses).

Dalība publiskos pasākumos dabā un pilsētvidē atbalstāma vienreiz līdz divreiz mēnesī, bet ne biežāk kā 10 reizes gadā un pie nosacījuma, ka projektam atvēlētie finanšu resursi to pieļauj. Dalība pasākumos nedrīkst kavēt projekta pieteikumā paredzēto aktivitāšu izpildi vai kavēt projekta realizācijas progresu.

Vides izglītības aktivitātes

Projekta „LIFE Ekosistēmu pakalpojumi” sabiedrības izglītošanas aktivitāšu ietvaros tiks arīdzan izmantoti vides izglītības elementi.

Projekta ietvaros vides izglītība tiks realizēta trijos līmeņos:

- 1) skolu līmenī;
- 2) augstskolu līmenī;
- 3) vietējo iedzīvotāju/ģimeņu līmenī.

1. Vides izglītība skolu līmenī

Tā kā ekosistēmu pakalpojumu jēdziens ir sarežģīts, bet nozīmīgs, projekta ietvaros fokuss būs vērsts uz pamatskolām un vidusskolām. Primāri tieša sadarbība tiks veidota ar projekta pilotteritoriju tuvējām skolām.

Šajā pirmajā līmenī vides izglītība tiks realizēta sekojošā veidā:

1. Skolu un pirmsskolas izglītības iestāžu vides izglītības par ekosistēmu pakalpojumiem realizēšanai interaktīvā veidā dabā tiks nodibināta sadarbība ar pilotteritoriju tuvējiem Dabas izglītības centriem (DIC). Vasaras periodā projekta darba grupa sagatavos un piedāvās DIC īpašus adaptētus materiālus nodarbībām dabā par ekosistēmu pakalpojumiem, lai papildinātu DIC piedāvāto nodarbību klāstu ar vecumam atbilstošu ekosistēmas nodarbību pēc izglītības iestāžu pieprasījuma.

2. Vides izglītība augstskolu līmenī

Projekta ietvaros plānota cieša sadarbība ar vairākām Latvijas augstskolām – gan ar pasniedzējiem, gan ar studentiem.

Vides izglītības pasākumi:

1. Dabas aizsardzības pārvaldes, LU Bioloģijas fakultātes un Banku augstskolas sadarbības pētījuma projekts „Ekosistēmu pakalpojumu identificēšana un to ekonomiskais novērtējums”.
2. Dalība ikgadējā LU zinātniskajā konferencē, sākot no 2016.gada, ar mērķi prezentēt projektu un skaidrot un popularizēt ekosistēmu pakalpojumu pieeju dažādām mērķauditorijas grupām (studentiem, pasniedzējiem, attiecīgo nozaru speciālistiem).
3. Uzturot ciešu sadarbību ar augstskolu pasniedzējiem-nozaru ekspertiem, veicināt ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma pieejas integrāciju augstskolu akreditēto mācību programmu standarta lekciju kursu sastāvā.

3. Vides izglītība vietējo iedzīvotāju/ģimeņu līmenī

Projekta ietvaros plānots veidot sadarbību ar pilotteritoriju tuvumā esošajiem Tūrisma informācijas centriem, caur kuriem tiks izplatīta informācija par projektu un ekosistēmu pakalpojumiem. Tāpat abās pilotteritorijās galvenokārt vasaras sezonā plānots piedalīties vietēja mēroga pasākumos un īstenot vides izglītības aktivitātes.

Vides izglītības pasākumi pilotteritorijās

Lai sasniegtu svarīgu projekta mērķauditoriju – vietējos iedzīvotājus un iepazīstinātu, kā arī izglītotu šo mērķauditoriju par ekosistēmu pakalpojumu tēmu, ik gadu plānota dalība 3-4 vides izglītības pasākumos, kas notiek projekta pilotteritoriju apkārtnē Saulkrastos un Jaunķemeros. Projekta pārstāvji esošajos pasākumos piedalās ar savām vides izglītības aktivitātēm, kas saistās ar ekosistēmu pakalpojumiem.

Šie 4 pasākumi, kuros ik gadu projekta ieviešanas periodā notiks vides izglītības aktivitātes par ekosistēmu pakalpojumiem, ir:

- Ceļotāju diena Ķemeru nacionālajā parkā, kas ik gadu notiek maija mēnesī;
- Saulkrastu pilsētas svētki, kas ik gadu norisinās jūlijā;
- Ķemeru svētki, kas notiek augustā;
- Izglītojoši pasākumi par dabu, kurus organizē Dabas aizsardzības pārvalde.

Komunikācijas ziņojumi/vēstījumi

1. Ekosistēmas nodrošina plašu pakalpojumu klāstu, kas veicina cilvēku labklājību (pārtika un ūdens; plūdu, piesārņojuma, slimību kontrole; ainavas, fiziskās un garīgās rekreācijas pakalpojumi; veselīgas vides apstākļu nodrošināšana).
2. Šobrīd izpētīts, ka pasaulē, vairāk kā puse ekosistēmu pakalpojumu tiek izmantoti līdz degradācijas pakāpei (ANO tūkstošgades ekosistēmu novērtējuma dati *The Millennium Ecosystem Assessment*), tāpēc pasaules valstīm, tostarp Latvijai, ir jārikojas, lai šo degradējošo ietekmi mazinātu.
3. Eiropas Savienībā strauji attīstās vides aizsardzības un apsaimniekošanas politika, tādēļ pieaug nepieciešamība pēc ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskās novērtēšanas. Latvijā līdz šim ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskais novērtējums plānošanas dokumentos un stratēģijās nav ticis veikts un iekļauts, kamēr citviet pasaulē lēmumu pieņemšanā ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu ekonomiskā novērtējuma loma pieaug.
4. Projekta ietvaros izstrādātā ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu ekonomiskā novērtējuma metodika un rekomendācijas palīdzēs pieņemt lēmumus, kas veicinās dabas kapitāla saglabāšanu un ekosistēmu pakalpojumu ilgtspējīgu izmantošanu.
5. Projekta ietvaros izstrādātā metodika ir inovatīva un pielāgota tieši Latvijas piekrastes situācijai un apstākļiem, un plaši izmantojama, plānojot un atjaunojot dabas aizsardzības plānus, kā arī pašvaldību teritorijas attīstības plānus.

Komunikācijas kanāli

Komunikācijas stratēģijas uzdevums ir nodrošināt projekta publicitāti un informēt visas projekta mērķauditorijas par projekta aktivitātēm, projektā izstrādātajiem materiāliem un iespējām tos izmantot. Līdz ar to komunikācijas pasākumu plāna īstenošanā jāizmanto plašs komunikācijas kanālu klāsts, kas nodrošinās visām projekta mērķauditorijām objektīvu un izsmeļošu informāciju par projektu. Komunikācijas kanālu izvēle un pielietojums projekta īstenošanas gaitā pastāvīgi tiks izvērtēts.

Plānots pielietot sekojošus komunikācijas kanālus:

- Projekta mājas lapa <http://ekosistemas.daba.gov.lv> (regulāra informācijas publicēšana par ekosistēmu pakalpojumu tematiku, projekta aktivitātēm, vēlāk – projekta izstrādātās metodikas un rekomendāciju publicēšana);
- sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem (projekta aktualitāšu atspoguļošana lokālas, reģionālas un nacionālas nozīmes laikrakstos, raidījumos);
- sadarbība ar Saulkrastu un Jūrmalas pašvaldību sabiedrisko attiecību speciālistiem, pašvaldību portāliem, ziņu izdevumiem;
- sociālie mediji (projekta Twitter vietnes <https://twitter.com/EkosistemasLv> un Facebook konta <https://www.facebook.com/ekosistemas> izveide un uzturēšana);
- informatīvie pasākumi (semināri, konference, lekcijas atsevišķām mērķauditorijām, dalība publiskos pasākumos u.c.);
- īpašie publiskie pasākumi (talkas, dabas dizaina parka izveide u.c.);
- sadarbība ar Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas izglītības centriem (iesaistīšanās izglītojošu materiālu sagatavošanā par projekta tematiku un tematiskos pasākumos par dabu);
- tiešie kontakti (individuālas tikšanās ar projekta mērķauditorijām, diskusijas ar nevalstiskajām organizācijām, uzņēmējiem, pašvaldību pārstāvjiem, dabas ekspertiem, u.c.);

Komunikācijas aktivitāšu plāns un laika grafiks

Projekta komunikācijas aktivitāšu plāns veidots saskaņā ar projekta pieteikuma D sadaļā „Komunikācijas un informācijas izplatīšanas aktivitātes” jeb „Communication and dissemination actions” (Projekta „LIFE Ekosistēmu pakalpojumi” pieteikums, 80.-92.lpp.) ietverto informāciju.

Ja komunikācijas stratēģijas ieviešanas gaitā komunikācijas aktivitāšu plānā radīsies nepieciešamība veikt korekcijas, vai būs nepieciešamība to papildināt ar jaunām aktivitātēm, mērķa grupām vai komunikācijas kanāliem, tad tas tiks darīts darba procesā.

Projekta ieviešanas gaitā pastāvīgi veicamās komunikācijas aktivitātes

- Mediju monitorings. Monitoringa mērķis ir noskaidrot, vai un kā mediji sabiedrībai atspoguļo ekosistēmu pakalpojumu projekta aktivitātes, kādos medijos un cik plaši tās tiek atspoguļotas.
- Ikdienas sadarbība ar žurnālistiem, regulāri, sūtot preses relīzes (*preses relīzes paraugs - 2.pielikumā*) (16 gab. visa projekta garumā) par projekta jaunumiem un aktivitātēm. Sevišķa vērība tiks pievērsta sadarbības nodibināšanai ar lokālā mēroga – Saulkrastu un Jaunķemeru apkārtnes mediju pārstāvjiem.
- Informatīvu rakstu veidošana saistībā ar projekta būtību – vienkāršā valodā skaidrojot ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanas metodiku un tās izmantošanas priekšrocības, atspoguļojot „labās prakses” piemērus (10 raksti – 6 par projekta metodiku, 4 - par labās prakses piemēriem, intervijas).
- Zinātniskas publikācijas par projektā izstrādāto ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanas metodisko pieeju un projektā sasniegtajiem rezultātiem (3 publikācijas).
- Projekta mājas lapas satura regulāra atjaunošana, informējot sabiedrību par projekta aktualitātēm, jaunumiem, plānotajiem pasākumiem, izstrādātajiem dokumentiem u.c. Mājas lapas saturs tiek atjaunots vismaz reizi 2 nedēļās, katru mēnesi tiek ievietota jauna informācija/ziņa. Mājas lapas sasniedzamais apmeklētāju skaits – 10 000.
- Komunikācija ar sabiedrību caur sociālā tīkla Twitter un Facebook kontiem, regulāri aktualizējot informāciju tajos, tā iegūstot atgriezenisko saiti no sabiedrības pārstāvjiem.
- Projekta rezultātu prezentēšana citu organizāciju/institūciju organizētos pasākumos (semināros, konferencēs u.c.), tādējādi izplatot informāciju par projekta tematiku, rezultātiem un to pielietojumu (dalība 4 pasākumos).

- Projekta dabas dizaina parka izveide Saulkrastu pilotteritorijā, kas būs kā sociāla akcija, kas aicinās cilvēkus interaktīvā veidā iesaistīties un izmēģināt savu ietekmi uz dabu, piekrasti un caur spēles elementiem rosinās mainīt ikdienas paradumus. Demonstrācijas vieta pēc izveides tiks izmantota projekta ieviešanas gaitā un arīdzan pēc tā, tādējādi veicinot cilvēku vides apziņu par sniegtajiem ekosistēmu pakalpojumiem un to saudzēšanas nozīmi.
- 2 informatīvu stendu izveide un uzstādīšana – pa vienam katrā projekta pilotteritorijā – Saulkrastos un Jaunķemeros. Stendi sniegs apkopjošu informāciju par projektā veicamajām aktivitātēm un ekosistēmu pakalpojumu tēmu.
- Lokāla mēroga uzņēmēju vidū veicināta „zaļās uzņēmējdarbības” klāstera veidošanās.

No projekta komandas nāks ierosinājums izveidot vietējas nozīmes “zaļās uzņēmējdarbības” klāsteri, lai veicinātu klāstera dalībnieku attīstību un stimulu adaptēties “zaļa uzņēmēja” prototipam. Šis klāsteris radītu piemēru sociāli un videi draudzīgas uzņēmējdarbības īstenošanai, maksimāli izmantojot teritorijas potenciālu, bet tai pašā laikā kultivējot ilgtspējīgu resursu patēriņu un sniedzot ieguldījumu savstarpējā sadarbībā starp uzņēmējiem. Klāsteris veicinātu jaunas zaļās uzņēmējdarbības un ilgtspējīgas attīstības iespējas.

Klāstera iniciēšana tiks pārrunāta projekta ietvaros notiekošajos pasākumos, kuros tiks aicināti vietējie uzņēmēji. Semināros tiktu stāstīts par atbalstu, ko uzņēmēji jau šobrīd saņem no ekosistēmas, lai tie spētu novērtēt ekosistēmu pakalpojumu lomu savā biznesā. Uzņēmēju vidū arīdzan tiks veicinātas diskusijas par zaļā klāstera izveides nepieciešamību un priekšrocībām. Uzņēmēju interese veidot šādu klāsteri tiks radīta, skaidrojot tiem iespējamās klāstera priekšrocības – lielākas sadarbības iespējas ar citiem uzņēmējiem, reklāma u.c.

Komunikācijas aktivitāšu plāns

Gads	Mēnesis	Nr.	Aktivitāte	Mērķauditorija	Komunikācijas kanāls	Piezīmes
2014	Decembris	D2	Preses relīzes izstrāde un izsūtne par projekta uzsākšanu – latviešu un angļu valodā.	Visas	Lokālie, reģionālie, nacionālie mediji, DAP, Saulkrastu novada pašvaldības un biedrības „Baltijas krasti” mājas lapas, Latvijas Pašvaldību Savienības ziņu lapa. Preses relīze angļu valodā- Europarc federācijas un Nordic Baltic sekcijas ziņu lapas.	
	Decembris	D2/ D3	Projekta kontu izveide sociālajos tīklos Twitter un Facebook.	1.,2.,3.,6.,7.	Sociālie tīkli	
	Decembris	A2	Iepirkuma izsludināšana par projekta vizuālās identitātes un publicitātes materiālu (bukletu, ziņu lapu) dizaina izstrādi, maketēšanu un bukletu drukšanu.	-	-	
	Decembris/ janvāris	D2	Projekta vizuālās identitātes izstrāde – logotips un vienotais stils.	-	-	
	Decembris/ janvāris	D1	Projekta mājas lapas izstrāde.	-	-	
	Decembris, februāris (līdz 02.02.)	D2	Bukleta izstrāde (1000 gab.) un izplatīšana par projekta saturu un darbību latviešu un angļu valodā	Visas	Bukleta izdevums – projekta publiskajos pasākumos (semināros, talkās, diskusijās u.c.) Bukleta elektroniskā versija – vēlāk ievietota projekta mājas lapā.	Buklets ietver informāciju par projekta galvenajiem mērķiem, darbībām, projekta partneriem un finansēm, īstenošanas vietu un sagaidāmajiem rezultātiem.
Gads	Mēnesis	Nr.	Aktivitāte	Mērķauditorija	Komunikācijas kanāls	Piezīmes
2015	Februāris (līdz 15.02.)	D1	Projekta mājas lapas „palaišana”	Visas	Internets	
	Februāris	D2	Pirmās ziņu lapas izstrāde un izplatīšana	Visas	Ziņu lapas elektroniskā versija vēlāk ievietota projekta mājas lapā. Mājas lapā vēlāk izveidota aktīvā poga „parakstīties uz jaunumiem”.	

26. februāris	D3	Projekta 1. semināra organizēšana	1.,4.,6.,8.	Individuāli uzaicinājumi. Lokālie, reģionālie mediji, projekta mājas lapa, partneru mājas lapas.	Semināra tematika – informācija par projekta mērķiem, uzdevumiem, ieviešanu, par ekosistēmu pakalpojumu tematu un šo pakalpojumu novērtēšanas metodoloģijas nepieciešamību, priekšrocībām.	
Februāris/ marts	D2	Informatīvs raksts par ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanas priekšrocībām	1.-6.	Vietēja, reģionāla mēroga preses izdevumi, reģionāla mēroga interneta portāli un, projekta un projekta partneru mājas lapas, ziņu lapa.		
Februāris/ marts	A2	Projekta izdales materiālu pasūtīšana	-	Materiālu izdale – semināros, diskusijās, lekcijās, tūrisma centros u.c.	Izdales materiāli veicinās projekta atpazīstamību, ieinteresēs cilvēkus ielūkoties projekta mājas lapā.	
Aprīlis	A2	Iepirkuma izsludināšana par 3 ekosistēmu pakalpojumu īsfilmu izveidi	-	Mājas lapa, sociālie mediji, TV kanāli u.c.		
Marts/aprīlis (līdz 01.04.)	D4	Pieredzes apmaiņas vizīte uz Vāciju.	8.	Neformālas sarunas, diskusijas.		
Aprīlis (līdz 30.04.)	D3	Talkas organizēšana projekta pilotteritorijas apkārtnē – Saulkrastos.	1.,2.,3.,5.,6.	Individuāli uzaicinājumi. Informācija reģionālajos medijos.		
Maijs	D2	Projekta 2. ziņu lapas izstrāde un izplatīšana	Visas	Ziņu lapas elektroniskā versija ievietota projekta mājas lapā, izsūtīta projekta mērķauditorijām un citiem interesentiem, kas parakstījušies uz projekta „jaunumiem”.		
Maijs/jūnijs	D2	Pirmās filmas uzņemšanas uzsākšana	-			
Septembris (līdz 11.09.)	D3	Projekta 2. semināra organizēšana	1.,2.,4.,6.,8.	Lokālie, reģionālie mediji, projekta mājas lapa, partneru mājas lapas. Diskusijas, prezentācijas.		
Septembris	D2	Informatīvs raksts par ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanas priekšrocībām	1.-6.	Vietēja, reģionāla mēroga preses izdevumi, reģionāla mēroga interneta portāli un, projekta un projekta partneru mājas lapas, ziņu lapa.		

	Oktobris	D2	Projekta 3. ziņu lapas izstrāde un izplatīšana	Visas	Ziņu lapas elektroniskā versija ievietota projekta mājas lapā, izsūtīta projekta mērķauditorijām un citiem interesentiem, kas parakstījušies uz projekta „jaunumiem”.	
	Oktobris (līdz 31.10.)	D3	1.filmas demonstrēšana	Visas	Mājas lapa, sociālie mediji, TV kanāli u.c.	
Gads	Mēnesis	Nr.	Aktivitāte	Mērķauditorija	Komunikācijas kanāls	Piezīmes
2016	Janvāris/februāris	D2	2. filmas uzņemšanas uzsākšana	-	-	
	Februāris	D2	Informatīvs raksts par ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanas priekšrocībām	1.-6.	Vietēja, reģionāla mēroga preses izdevumi, reģionāla mēroga interneta portāli un projekta un projekta partneru mājas lapas, ziņu lapa.	
	Marts (līdz 25.03.)	D3	Projekta 3. semināra organizēšana	1.,2.,4.,6.,8.	Lokālie, reģionālie mediji, projekta mājas lapa, partneru mājas lapas. Diskusijas, prezentācijas.	
	Aprīlis (līdz 30.04.)	D3	Projekta talkas organizēšana projekta pilotteritorijas apkārtnē Jaunķemeros.	1.,2.,3.,5.,6.	Individuāli uzaicinājumi. Informācija reģionālajos medijos.	
	Aprīlis (līdz 01.04.)	D2	Informatīvas brošūras izstrāde (2000 gab.) par ekosistēmu pakalpojumu metodoloģiju latviešu valodā.	1.- 6.	Brošūras izdare – projekta publiskajos pasākumos (semināros, diskusijās u.c.) Brošūras elektroniskā versija ievietota projekta mājas lapā.	Brošūra sniegs informāciju par ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma metodoloģiju un šīs metodes izmantošanas priekšrocībām.
	Maijs/jūnijs	D2	Projekta 4. ziņu lapas izstrāde un izplatīšana	Visas	Ziņu lapas elektroniskā versija ievietota projekta mājas lapā, izsūtīta projekta mērķauditorijām un citiem interesentiem, kas parakstījušies uz projekta „jaunumiem”.	
	Līdz 01.08.	D3	2. filmas demonstrēšana, 3. filmas filmēšanas uzsākšana	Visas	Mājas lapa, sociālie mediji, TV kanāli u.c.	
	Maijs (Līdz 15.09.)	D3	Projekta dabas dizaina parka atklāšanas pasākums Saulkrastos.	1.,2.,3.,4.,6.,8.	Individuāli uzaicinājumi. Informācija lokālajos, reģionālajos medijos.	Pasākums tiks organizēts tikai pēc dabas dizaina parka izveides pabeigšanas.
	Septembris	D4	Pieredzes apmaiņas vizīte uz Beļģiju.	8.	Neformālas sarunas, diskusijas.	
	Oktobris (līdz 14.10.)	D3	Projekta 4. semināra organizēšana	1.,2.,4.,6.,8.	Lokālie, reģionālie mediji, projekta mājas lapa, partneru mājas lapas. Diskusijas, prezentācijas.	
Oktobris	D2	Projekta 5. ziņu lapas izstrāde un izplatīšana	Visas	2.-7.		

Gads	Mēnesis	Nr.	Aktivitāte	Mērķauditorija	Komunikācijas kanāls	Piezīmes
	Novembris	D2	Informatīvi raksti par ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanas priekšrocībām un zaļās uzņēmējdarbības tīkla izveidi.	1.-6.	Vietēja, reģionāla mēroga preses izdevumi, reģionāla mēroga interneta portāli un, projekta un projekta partneru mājas lapas, ziņu lapa.	
2017	Februāris-Maijs	D2	Informatīvi raksti par ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanas priekšrocībām un zaļās uzņēmējdarbības tīkla izveidi.	1.-6.	Vietēja, reģionāla mēroga preses izdevumi, reģionāla mēroga interneta portāli un, projekta un projekta partneru mājas lapas, ziņu lapa.	
	Aprīlis (līdz 30.04.)	D3	Projekta talkas organizēšana projekta pilotteritorijas apkārtnē.	1.,2.,3.,5.,6.	Individuāli uzaicinājumi. Informācija reģionālajos medijos.	
	Maijs	D2	Projekta 6. ziņu lapas izstrāde un izplatīšana	Visas	Ziņu lapas elektroniskā versija ievietota projekta mājas lapā, izsūtīta projekta mērķauditorijām un citiem interesentiem, kas parakstījušies uz projekta „jaunumiem”.	
	Jūnijs-Novembris	D2	Informatīvi raksti par ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanas priekšrocībām un zaļās uzņēmējdarbības tīkla izveidi.	1.-6.	Vietēja, reģionāla mēroga preses izdevumi, reģionāla mēroga interneta portāli un, projekta un projekta partneru mājas lapas, ziņu lapa.	
	Jūlijs/augusts	D3	Tikšanās ar NVO pārstāvjiem	6.	Prezentācijas, diskusijas, sarunas	
	Septembris (līdz 23.09.)	D3	Projekta 5. semināra organizēšana	1.,2.,4.,6.,8.	Lokālie, reģionālie mediji, projekta mājas lapa, partneru mājas lapas. Diskusijas, pārrunas, prezentācijas.	
	Oktobris	D2	Projekta 7. ziņu lapas izstrāde un izplatīšana	Visas	Ziņu lapas elektroniskā versija ievietota projekta mājas lapā, izsūtīta projekta mērķauditorijām un citiem interesentiem, kas parakstījušies uz projekta „jaunumiem”.	
	Novembris/decembris	D3	Vizītes mācību iestādēs, augstskolās.	5.,7.	Diskusijas, sarunas.	LU ĢZZF, Biofak, Via, LU uc.

Gads	Mēnesis	Nr.	Aktivitāte	Mērķauditorija	Komunikācijas kanāls	Piezīmes
2018	Janvāris - februāris	D2	Projekta postera izstrāde (posteris vizuāli atspoguļos labos piemērus, iniciatīvas, kas īstenotas projekta gaitā).	Visas	Mājas lapa, informatīvie pasākumi.	
	Līdz 30.01.	D3	Projekta pēdējā semināra organizēšana	1.,4.,6.,8.	Lokālie, reģionālie mediji, projekta mājas lapa, partneru mājas lapas. Diskusijas, pārrunas, prezentācijas	
	Janvāris/ februāris	D3	Vizītes mācību iestādēs, augstskolās (3)	5.,7.	Diskusijas, sarunas	LU ĢZZF „Biofak”, Banku augstskola u.c.
	Marts/ Aprīlis (līdz 30.03.)	D2	Digitāla produkta izveide par ekosistēmu pakalpojumu metodoloģiju un vizuāla prezentācija – ceļvedis (<i>toolkit</i>).	1.,4.,5.,6.	Mājas lapa, sociālie mediji, ziņu lapa u.c., flešatmiņas.	Filmiņa/ animācija, Lietotājam draudzīga interaktīva (web-based) forma.
	Marts (līdz 30.03.)	D2	3. filmas demonstrēšana.	Visas	Mājas lapa, sociālie mediji, TV raidījums „Vides fakti”, ziņu lapa u.c.	
	Aprīlis (līdz 30.04.)	D3	Projekta pēdējās talkas organizēšana projekta pilotteritorijas apkārtnē.	1.,2.,3.,5.,6.	Individuāli uzaicinājumi. Informācija reģionālajos medijos.	
	Aprīlis, maijs	D2	Projekta pēdējās - 8. ziņu lapas izstrāde un izplatīšana.	Visas	Ziņu lapas elektroniskā versija ievietota projekta mājas lapā, izsūtīta projekta mērķauditorijām un citiem interesentiem, kas parakstījušies uz projekta „jaunumiem”.	Pēdējā ziņu lapā būs atrodama visa informācija par projektā izveidotajiem materiāliem un iespējām tos izmantot u.c.
	Aprīlis (līdz 30.04.)	E3	Pēc-projekta komunikācijas plāna izstrāde (After-Life Communication plan)	Jaunu mērķauditoriju iesaiste	-	Plāns iezīmēs, kā projektā izstrādātie produkti t.sk. izstrādātā metodoloģija u.c. tiks izmantoti, izplatīti nākotnē.
	Aprīlis (līdz 30.04.)	D3	Projekta konferences organizēšana un Ceļojošās balvas (<i>Travelling prize</i>) prezentēšana	1.,2. un 3.	Lokālie, reģionālie mediji, projekta mājas lapa, partneru mājas lapas. Diskusijas, prezentācijas.	Ar starptautisku ekspertu piedalīšanos, kuri prezentēs labākos piemērus ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskā novērtējuma jomā.
	Maijs (līdz 31.05.)	D5	Projekta Laimaņa ziņojuma izstrāde (<i>Laymans report</i>) latviešu un angļu valodā.	Visas		Ziņojums atspoguļos projekta galvenās aktivitātes, mērķus un rezultātus

Sadarbība

Projekta komandā darbojas Latvijā vadošās dabas aizsardzības jomas īstenotājorganizācijas – Dabas aizsardzības pārvaldes pārstāvji, kā arī Sauskrastu pašvaldības speciālisti un nevalstiskās organizācijas – biedrības „Baltijas krasti” pārstāvji, kuras darbības lokā ir ar piekrastes dabas vērtību aizsardzību saistīti jautājumi. Projekta aktivitātēs un to plānošanā līdzās projekta speciālistiem tiks iesaistīti arī dažādu jomu (vides, tūrisma, ekonomikas u.c) eksperti.

Liela nozīme ir sadarbības veidošanai ar citiem pārstāvjiem no līdzīgiem LIFE programmas projektiem, jo tā ir iespēja savstarpēji apmainīties ar projektā iegūto pieredzi. Projekta gaitā tiks īstenoti pieredzes apmaiņas braucieni uz ārzemju zinātniskajām organizācijām un zinātniskajām konferencēm, kurās tiek pētīta ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanas joma. Tāpat tiks veidoti kontakti un norisināsies savstarpēja pieredzes apmaiņa ar Latvijā īstenotiem LIFE programmas projektiem, kuru tematika arī saistās ar dabas aizsardzības un ekosistēmu pakalpojumu jomu.

Stratēģijas ieviešanas novērtējums

Reizi pusgadā un pēc nepieciešamības tiks veikta projekta komunikācijas plāna pārskatīšana, informācijas atjaunošana un papildināšana. Savukārt projekta komunikācijas stratēģijas ieviešanas efektivitātes un rezultātu pirmais izvērtējums tiks veikts līdz projekta *mid-term* atskaites iesniegšanai (01.06.2016), un otrs izvērtējums pirms projekta noslēguma atskaites sagatavošanas (01.06.2018).

Komunikācijas stratēģijas ieviešanas rezultāti un efektivitāte tiks noteikta, balstoties uz dažādiem rezultatīvajiem rādītājiem, piemēram, nosakot projekta mājas lapas auditorijas lielumu, unikālo skatījumu skaitu, nosakot projekta sociālo tīklu kontu sasniegtās mērķauditorijas lielumu, nosakot projektā tapušo preses relīžu skaitu un projekta pasākumu apmeklētāju skaitu.

Sociālie tīkli Facebook un Twitter kalpo kā atgriezeniskās saites ieguves vieta no mērķauditorijām, jo tajos izvietota projekta informācija, jaunami, kurus iespējams komentēt, ir iespēja dalīties ar tiem savā draugu lokā, izmantojot Facebook opciju „share” un Twitter „retweet” vai arī izteikt savu interesi par tiem, izmantojot Facebook opciju „like”. Šī interaktivitāte arīdzan tiks skaitliski izmērīta un tiks izmantot komunikācijas stratēģijas un aktivitāšu efektivitātes atspoguļošanai. Mērķauditorijas sniegtā atgriezeniskā saite sniegs ieskatu mērķauditorijas ieinteresētībā par projekta aktivitātēm un ekosistēmu pakalpojumu tematu.

Komunikācijas stratēģijas rezultātu un progresu/efektivitātes novērtējuma indikatori:

- Attiecīgajā laika periodā uzrakstīto preses relīžu, rakstu skaits un to skatījumu skaits. *Vismaz 16 preses relīzes un 10 raksti. Skatījums skaits vismaz 200 x par rakstu.*
- Projekta mājas lapas skatījumu un unikālo skatījumu skaits.
 - *Apmeklētāju skaits pēc ziņu izsūtnes un pēc pasākumu organizēšanas.*
 - *Pirmajā gadā - vidēji mēnesī: 150.*
 - *Pēdējā gadā – vidēji mēnesī: 250.*
- Projekta sociālo tīklu Twitter un Facebook kontu sasniegtās mērķauditorijas lielums.
- Personu skaits, kas parakstījušies uz projekta jaunumu saņemšanu.
- Pasākumu skaits, kuros prezentēts projekta darbs (*vismaz 4 pasākumi*).
- Projekta e-avīžu lejupielāžu skaits – *vismaz 200 x par vienu izdevumu.*
- Projekta filmu skatījumu skaits televīzijās un Youtube vietnē, *kopā jāsasniedz vismaz 70 000 liela auditorija vienai īsfilmai.*
- Projekta aptauju dalībnieku skaits (*aizpildītas vismaz 75% anketu*).
- Izdalīto projekta bukletu un brošūru skaits – *izplatīti vismaz 75% no saražotā.*
- Projekta rīkoto semināru, talku un citu pasākumu dalībnieku skaits.
Projekta rīkoto pasākumu apmeklētāju skaita pārstāvniecība:
Semināri, informatīvie pasākumi, izglītojošie pasākumi > 25

Iesaistīto pušu tikšanās, darba grupas > 10
Prototipa projekta atklāšanas pasākums > 50
Talkas > 30
Projekts konference > 70

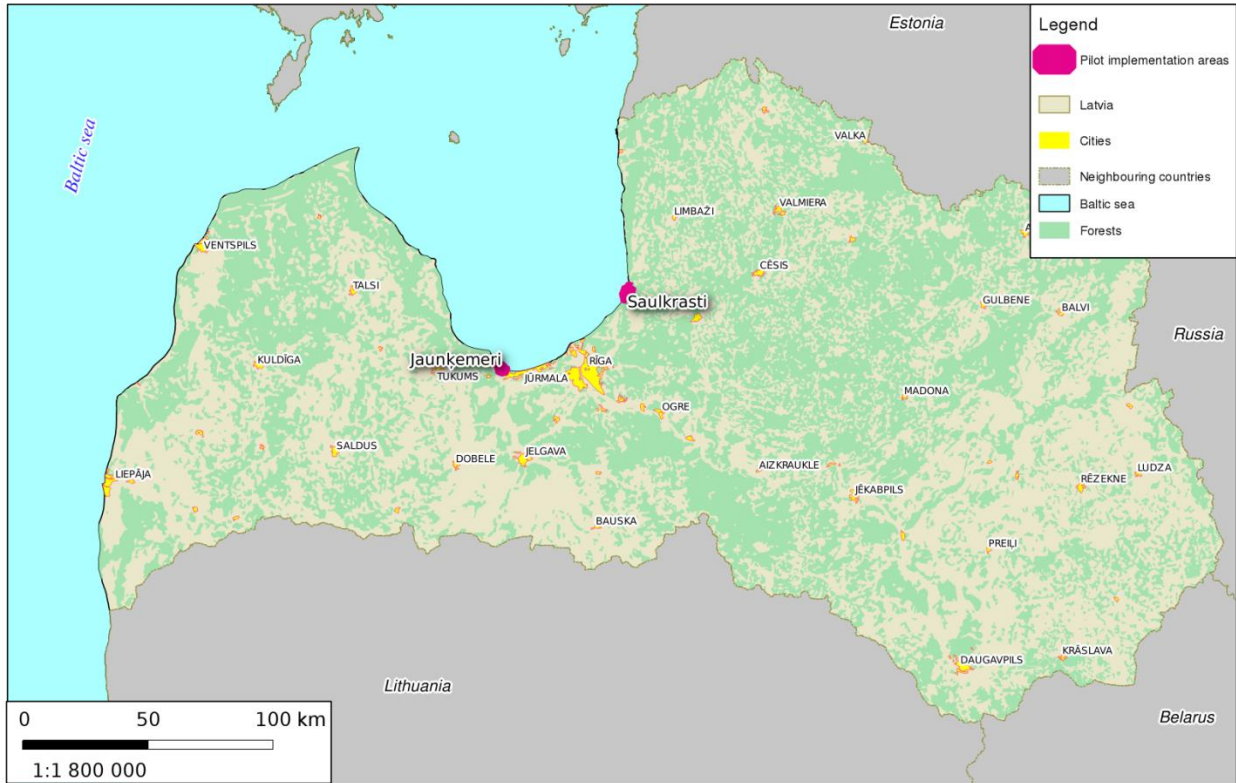
- Projekta iesaistīto pušu/mērķauditoriju iesaiste pasākumos.
Pārstāvniecība:
Eiropas komisijas pārstāvju skaits > 5
Uzņēmēju skaits > 50
Vietējo iedzīvotāju skaits >150
NVO iesaistīto organizāciju skaits >15
Pašvaldību pārstāvju skaits > 32
Valsts iestāžu pārstāvju skaits > 15
Pētniecisko un izglītojošo organizāciju skaits >15
Studentu un tūristu skaits >150

- Projekta tīklošanās aktivitātēs sasniegtās auditorijas skaits > 500.

Pielikums nr. 1. Projekta īstenošanas vietas karte – Latvijas mērogs.

Location of the project areas in country scale

LIFE13 ENV/LV/000839 "Assessment of ecosystems and their services for nature biodiversity conservation and management" (LIFE EcosystemServices)

Pielikums nr. 2. Preses relīzes paraugs.

LIFE13 ENV/LV/000839 projekts "Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā" (LIFE Ekosistēmu pakalpojumi/LIFE EcosystemServices)

DD.MM.GADS

Kam informācija adresēta

VIRSRAKSTS (vēlams ietvert darbību)

Pirmā rindkopa (līds) – pati svarīgākā informācija ietverta vienā līdz trijos teikumos. Informācijai vēlams atbildēt uz jautājumiem - Kurš? Kas? Kad? Kur? Kāpēc? Kā? (Who? What?, When? Where? Why? How?).

Preses relīzes saturs – būtiskā informācija – var sastāvēt no vairākām rindkopām (var papildināt ar citātiem, saitēm utml.).

Fona informācija – citas svarīgas detaļas un uzziņas.

Papildus informācija – redaktoriem, kas var izvēlēties – to izmantot vai nē.

Atsauce uz Life programmu, projekta finansējumu.

Kontaktinformācija.

Latvijas
vides
aizsardzības
fonds

LIFE13 ENV/LV/000839 "Assessment of ecosystems and their services for nature biodiversity conservation and management" (LIFE EcosystemServices)

LIFE13 ENV/LV/000839 projekts "Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā" (LIFE Ekosistēmu pakalpojumi/LIFE EcosystemServices)

14.10.2014.

Informācija plašsaziņas līdzekļiem

Tiek uzsākts LIFE+ programmas projekts par ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanu

Dabas aizsardzības pārvalde kopīgi ar projekta partneriem – biedrību „Baltijas krasti” un Saulkrastu novada pašvaldību ir uzsākusi Eiropas Savienības LIFE+ programmas projektu „Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā”. Projekta mērķis ir veicināt ekosistēmu sniegto pakalpojumu ekonomiskā novērtējuma ieviešanu un uz tā balstītu ilgtspējīgu lēmumu pieņemšanu Latvijas politikas un plānošanas dokumentos.

Ekosistēmu pakalpojumu pieeja apraksta ieguvumus, ko cilvēki gūst no dabas resursiem. Daba cilvēcei un sabiedrībai nodrošina plašu pakalpojumu klāstu, kas veicina cilvēku labklājību. Piemēram, daba mums sagādā pārtikas un ūdens resursus, nodrošina fiziskās un garīgās rekreācijas pakalpojumus, veic klimata, gaisa, plūdu, piesārņojumu un slimību regulāciju, nodrošina barības vielu cirkulāciju un veselīgas vides apstākļus. Dabas resursus mēs izmantojam atpūšoties, izglītojoties un arīdžan elpojot gaisu, kas mums ir visapkārt.

Eiropas Savienībā strauji attīstoties vides aizsardzības un apsaimniekošanas politikai, pieaug nepieciešamība pēc ekosistēmu ekonomiskās novērtēšanas. Latvijā šāda prakse vēl nav ieviesta, lai gan, citur pasaulē – Lielbritānijā, Nīderlandē, Vācijā, Skandināvijas valstīs, Portugālē, ASV un citviet ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējums ir vispārpieņemta prakse un uz tā pamatiem notiek lēmumu pieņemšana gan pašvaldību, gan valsts līmenī.

Projekta ietvaros plānots veikt Latvijas ekosistēmu (mežs, piekraste, mitrāji) un to sniegto pakalpojumu ekonomisko novērtējumu izvēlētajās pilotteritorijās Saulkrastos un Jaunķemeros.

Īstenojot ekosistēmu un to pakalpojumu novērtēšanu, tiks izstrādāta inovatīva, Latvijas situācijai pielāgota metodika, kas ļaus sabalansēt teritorijas ekonomiskās, sociālās un vides intereses un pieņemt uz ekonomiskiem aprēķiniem balstītus lēmumus, novēršot situāciju, ka konkrētajā teritorijā notiek neefektīva un reģionam zaudējumus nesoša darbība.

Projekta rezultāti, balstoties uz iegūtajiem ekosistēmu novērtējuma datiem, tiks izmantoti Saulkrastu pašvaldības teritorijas attīstības plāna, kā arī dabas parka „Piejūra” un Ķemeru nacionālā parka dabas aizsardzības plānu atjaunināšanā. Projekta ietvaros arīdžan tiks izstrādātas

LIFE13 ENV/LV/000839 "Assessment of ecosystems and their services for nature biodiversity conservation and management" (LIFE EcosystemServices)

vispārīgas rekomendācijas, kas palīdzēs integrēt ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma metodiku citu Latvijas pašvaldību lēmumu pieņemšanā un telpiskās plānošanas procesos.

Liela nozīme projektā tiks pievērsta sabiedrības informēšanai un vides apziņas veidošanai par ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma nozīmi un pielietojuma iespējām, lai palielinātu reģiona kopējo labklājību. Projekta īstenošana ilgs līdz 2018. gada 31. maijam.

Papildus informācija

Tādas ekosistēmas kā meži, piekrastes kāpas un mitrāji, tai skaitā purvi ir tie, kuri visvairāk tiek ietekmēti no saimnieciskās izmantošanas. Šobrīd Latvijā ekosistēmu nozīme tiek vērtēta, galvenokārt, no dabas daudzveidības viedokļa – jo teritorija ar augstāku bioloģisko vērtību, jo vairāk noteikumu, kas ierobežo saimniecisko darbību. Tomēr ekosistēmas ar mazāku bioloģisko vērtību nereti nodrošina citas ļoti svarīgas funkcijas, kas nozīmīgas cilvēku labklājībai un veselībai. Līdz ar to, lemjot par vienas vai citas ekosistēmas saimniecisku izmantošanu, netiek vērtēta tā faktiskā vērtība un netiek apskatīti citi, alternatīvi risinājumi. Tā rezultātā ekosistēmas tiek degradētas vai iznīcinātas, neapbrīnot šo ekosistēmu vērtību, kas savukārt, var novest pie situācijas, kad ir nepieciešams ieguldīt vairāk līdzekļus, lai nodrošinātu to pašu funkciju veikšanu, ko nodrošināja dabiskā ekosistēma.

ANO tūkstošgades ekosistēmu novērtējuma (*The Millennium Ecosystem Assessment*) ietvaros tiek lēsts, ka 60% ar bioloģisko daudzveidību saistītie ekosistēmu pakalpojumi ir izmantoti līdz degradācijas pakāpei, un šis kaitējums ir radies cilvēka darbības rezultātā.

Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējums novērstu ar dabas resursiem saistītos riskus un draudus konkrētā teritorijā, kā piemēram, invazīvo sugu izplatīšanos, vides piesārņojumu un klimata izmaiņas, kā arī dabas resursu neilgtspējīgu patēriņu. Balstoties uz ekosistēmu pakalpojumu ekonomisko novērtējumu ir iespējams izvirzīt ilgtermiņa prasības attiecībā uz resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, izvērtējot, kurām ekosistēmām ir vajadzīga aizsardzība, kurām – aktīva apsaimniekošana, bet kuras prasa dzīvotņu atjaunošanu.

Eiropas Savienības LIFE+ programmas „Vides politika un pārvaldība” LIFE13 ENV/LV/000839 projekta „Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā” jeb „Ekosistēmu pakalpojumi” kopējais budžets ir 753 290 EUR, no kuriem 376 641 EUR ir LIFE+ programmas līdzfinansējums, 277 430 EUR ir Latvijas Vides aizsardzības fonda līdzfinansējums, bet 99 219 EUR ir partneru līdzfinansējums.

Kontaktpersona: Rita Jakovļeva

Projekta sabiedrisko attiecību speciāliste
rita.jakovleva@daba.gov.lv; tel.: +371 28262608
Projekta mājas lapa: <http://ekosistemas.daba.gov.lv>

LIFE13 ENV/LV/000839 "Assessment of ecosystems and their services for nature biodiversity conservation and management" (LIFE EcosystemServices)

Pielikums nr. 3. Projektā izmantojamie logotipi

LIFE programmas logo

Latvijas vides aizsardzības fonda logo

Pilnkrāsu versija

Melnbaltā versija

Dabas aizsardzības pārvaldes logo

Pilnkrāsu versija

Dabas aizsardzības
pārvalde

Melnbaltā versija

Dabas aizsardzības
pārvalde

Biedrības „Baltijas krasti” logo

latviskā versija

angliskā versija

LIFE13 ENV/LV/000839 “Assessment of ecosystems and their services for nature biodiversity conservation and management” (LIFE EcosystemServices)

Saulkrastu novada pašvaldības logo

Saulkrastu novada pašvaldība

Logotipu rinda (ar Dabas aizsardzības pārvaldes logo latviešu valodā)

Latvijas
vides
aizsardzības
fonds

Projekta „LIFE ekosistēmu pakalpojumi” logo

LIFE projekts

Logo latviskā versija ar parakstu

Logo latviskā versija bez paraksta

Logo angliskā versija

4. pielikums. Projekta pilotteritorijās identificētās galvenās ieinteresētās puses un to intereses.

Nr.p.k.	Ieinteresētā puse	Interese
1. Sākotnēji ieinteresētie:		
1.1.	Saulkrastu pašvaldība	<ul style="list-style-type: none"> ❖ īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izmantošana ilgtspējīga tūrisma attīstībai, atbilstoši izvēlētajam tūrisma profilam un šīs teritorijas dabas aizsardzības noteikumiem un dabas aizsardzības plānam; ❖ dabas objektu un pludmales pieejamības un ilgtspējīgas izmantošanas nodrošināšana, ❖ cilvēku plūsmas organizēšana; ❖ uzņēmējdarbības veicināšanas pasākumi novada ekonomikai attīstībai.
1.2.	Jūrmalas pašvaldība	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Jaunķemeri ir izvēlēti par vienu no pilsētas vārtu punktiem (iebraucot pilsētā par Talsu šoseju), kā arī šo teritoriju ir paredzēts veidot kā klusā kūrorta zonu (pretstatā aktīvā kūrorta zonai Ķemeros); ❖ attīstīt augstākā līmeņa medicīnas un rehabilitācijas pakalpojumus un realizēt medicīnas tūrismu, sakārtojot un paplašinot gan ceļu un komunikāciju infrastruktūru, gan apgūstot un apsaimniekojot nedaudzos graustus un veidojot jaunas būves, gan labiekārtojot pludmali; ❖ uzņēmējdarbības veicināšanas pasākumi pilsētas ekonomikai attīstībai.
1.3.	Iedzīvotāji	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ekskluzīva dzīves vide; ❖ ainavas, fiziskās un garīgās rekreācijas pakalpojumi; ❖ dabas velšu (ogas, sēnes) iegūšana.
1.4.	Uzņēmēji	<ul style="list-style-type: none"> ❖ pilotteritoriju fiziogēogrāfiskais novietojums; ❖ labvēlīga vide noteiktai uzņēmējdarbībai (piemēram, veselības tūrismam); ❖ vienmērīgs un kvalitatīvs vides un pakalpojumu tīkls; ❖ kompleksa produkta izveide un virzīšana tirgū; ❖ ietekme uz vietēja un reģionāla līmeņa lēmumu pieņemšanas procesiem.
1.5.	Zemju īpašnieki	<ul style="list-style-type: none"> ❖ zemes saimnieciska izmantošana, kas nereti ir grūti saskaņojama ar dabas aizsardzību; ❖ rekreācijas iespējas; ❖ zemes pārdošanas vērtība dēļ ģeofizikālā novietojuma.

Nr.p.k.	Ieinteresētā puse	Interese
2. Tuvākie ieinteresētie		
2.1.	Valsts institūcijas	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ilgtspējīga apsaimniekošana, pārvaldīšana un saglabāšana, izmantojot jūras piekrastes resursus rekreācijas un tūrisma jomas veicināšanai; ❖ līdzsvarot zemes izmantošanu un aizsardzību, kā arī privātās intereses un publiskās vajadzības zemes izmantošanā; ❖ samazināt piesārņojuma ietekmi uz Baltijas jūru, saglabāt meža aizsargfunkcijas, novērst erozijas procesu attīstību, aizsargāt piekrastes ainavas, nodrošināt piekrastes dabas resursus, arī atpūtai un tūrismam nepieciešamo resursus un citu sabiedrībai nozīmīgu teritoriju saglabāšanu un aizsardzību, to līdzsvarotu un ilgstošu izmantošanu.
2.2.	Nevalstiskās organizācijas	<ul style="list-style-type: none"> ❖ iesaistīties politikas plānošanas dokumentu un tiesību aktu projektu izstrādē; ❖ nodrošinot pilsoniskās sabiedrības iesaisti lēmumu pieņemšanas procesos visos līmeņos un stadijās valsts pārvaldē; ❖ konstruktīva sadarbība starp NVO, sabiedrību un valsts pārvaldi.
2.3.	Akadēmiskais sektors	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pētījumi un monitorings; ❖ vides izglītība un informācijas apmaiņa nacionālā un starptautiskā līmenī.
2.4.	Novadu un sezonas iedzīvotāji	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ainavas, fiziskās un garīgās rekreācijas pakalpojumi; ❖ dabas velšu (ogas, sēnes) iegūšana; ❖ brīva un publiska piekļuve pilotteritorijām.
3. Ārējie ieinteresētie		
3.1.	Starptautiskās institūcijas	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ES dalībvalstu ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu apzināšana, kartēšana un novērtēšana (Eiropas Komisija); ❖ būtiski samazinātu Baltijas jūras piesārņojumu un līdz 2021.gadam atjaunotu tās labu ekoloģisko stāvokli (HELCOM); ❖ virzot ekonomisko un sociālo attīstību, vienlaikus jānodrošina dabas vides un kultūras mantojuma aizsardzība un saglabāšana (Agenda Baltic 21); ❖ Baltijas jūras valstu telpas attīstības politiku sasaiste savstarpēji un ar ES politikas nostādņiem, un kopējai politikai atbilstošu projektu izstrādāšanas iespēju meklēšana (VASAB); ❖ sabalansētas un policentriskas pilsētvides veidošana un saiknes atjaunošana

Nr.p.k.	Ieinteresētā puse	Interese
3.2. Tūristi		<p>starp pilsētām un laukiem; visiem vienādas iespējas piekļūt zināšanu infrastruktūrai; un ilgtspējīga attīstība un atbildīga dabas un kultūras mantojuma pārvaldība un saglabāšana (Eiropas Komisija).</p> <ul style="list-style-type: none">❖ labiekārtotas skatu vietas, gudri veidotas pastaigu takas, atraktīvas ekspozīcijas vai citi pakalpojumi, kas spētu piesaistīt apmeklētājus;❖ brīva un publiska piekļuve pilotteritorijām;❖ kompleksi tūrisma pakalpojumi.
3.3. Pārējās 16 piekrastes pašvaldības		<ul style="list-style-type: none">❖ ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskās novērtēšanas metodikas pielietošanas ikdienas darbu procesos;❖ ilgtspējīga un efektīva dabas resursu apsaimniekošana un pārvaldība,

LIFE13 ENV/LV/000839 "Assessment of ecosystems and their services for nature biodiversity conservation and management" (LIFE EcosystemServices)

5. pielikums. Papildinājumi Komunikācijas stratēģijā.

Atsauču veidošana publiskajos materiālos

Atsauce uz projektu latviešu valodā:

Pasākums/seminārs/talka/ organizēts/a vai brošūra/materiāls izdots/a LIFE + programmas projekta nr. LIFE13 ENV/LV/000839 "Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā" (Assessment of ecosystems and their services for nature biodiversity conservation and managment (LIFE Ekosistēmu pakalpojumi/LIFE EcosystemServices) ietvaros. Projektu līdzfinansē Eiropas Savienība un Latvijas vides aizsardzības fonds.

Atsauce uz projektu angļu valodā:

Seminar/event is organized or material/brochure is created in the framework of LIFE13 ENV/LV/000839 project "Assessment of ecosystems and their services for nature biodiversity conservation and management" or "LIFE EcosystemServices" with the financial support of European Union LIFE+ programme and Latvian Environmental Protection Fund.

LIFE13 ENV/LV/000839 "Assessment of ecosystems and their services for nature biodiversity conservation and management" (LIFE EcosystemServices)

Publiskā komunikācija par Dabas dizaina parku Saulkrastos

Publiskajā komunikācijā TIEK lietoti termini:

- Vides dizaina objekti (latviski)
- Vides objekti (latviski)
- Environmental design objects (angliski)
- Environmental objects (angliski)

Publiskajā komunikācijā NETIEK lietoti termini:

- Dabas dizaina parks
- Prototips
- Putnubiedēklis

Vietas nosaukuma pozicionēšana: Saulkrasti. Baltā kāpa.

Vietas atpazīstamības veidošanai primāri izmantojams logotips:

Vietas atpazīstamības veidošanai sekundāri izmantojama emblēma:

LIFE13 ENV/LV/000839 "Assessment of ecosystems and their services for nature biodiversity conservation and management" (LIFE EcosystemServices)

Saulkrastu novada pašvaldības izmantojamais publicitātes logotips

Projekta publicitātes ietvaros no 2016. gada 1. septembra turpmāk tiek lietots Saulkrastu logotips ar devīzi. Saulkrastu novada pašvaldības emblēma vairs lietota netiek.

Lietojamais logotips:

Atjaunotā logotipu rinda:

Latvijas
vides
aizsardzības
fonds

SAULKRASTU NOVADS
BALTIJAS KRĀSTI

LIFE13 ENV/LV/000839 "Assessment of ecosystems and their services for nature biodiversity conservation and management"
(LIFE EcosystemServices)